

Gazet'a esse regulatu de 2 ori, si Fóiea una data pe septemana, ad. Mercurea si Sambet'a. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 fr. austr. inlainturulu monarchiei. Pentru tieri straine 15 f. pe unu anu séu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatória. Se prenumera la tóte posteles c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondenti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. aust. Taps'a se cere inainte.

Nr. 42.

Brasiovu, 24. Maiu 1861.

Anulu XXIV.

Impregiurari din Marmatia.

Multi ani se desrotilará de pe fusulu eternitatii, de candu amu bucuria de a ceti Gazet'a si Fóiea Dvóstre, in care afla cetitoriulu asia feliurite si folositoare lucruri, corespondiatóre scopului. — Potu dice cu dreptulu, ca mai din tóte anghurirele locuite de romani se afla in densele impartasiri parte statistice, parte istorice, parte politico-nationale, numai despre Marmatia nu affli nemica deadreptulu, cá cum poporulu romanu de aicea n'aru figurá cá o parte insemnata si sanetósá a natiunei romane, cá cum aru dormi cu totii unu somnu letargicu, — pentru ca acele ce fusera aduse nu de multu inaintea publicului, sunt parte mance, parte diu parerile necunoscutoriloru scós, si cum amu dice, numai per tangentem. — Dara de cumva a fostu canduva tempu mai batatoriu la ochi si necesitate ne'ncungjuravere de a ne cercá unii pe altii si a ne intielege — presentulu e acela. Deci dara, baremu ca multe si feliurite lucruri imi jacu pe masa, mi amu propusu totusi despre romanii din Marmati'a a vorbi ceva, si despre starile nóstre a impartasi un'a si alt'a din cele mai interesante onoratului publicu cetitoriu *).

I. Despre statulu politico-nationalu.

Cunoscu a fi de lipsa a permite o scurta descriere statistica. — In tóta Marmati'a se afla 170 comune cu coronatele opide dimpreuna, in carele locuescu 180,000 de suflete. — Dintru aceste sunt rutheni 100,000 — magiari 12,000 — evrei vreo 8000 si romani cu cei din parochiele neresignate 60,000. — Intre romani 25,000 de suflete sunt nobili, ceialalti dupa introducerea urbariului asemenea s'au bucuratu de o stare bunisióra — si nobilii si fostii colonisti cu atatu mai vertosu, cu catu au dusu si ducu o economia bine estinsa mai alesu cu prasirea vitelor, oiloru si espreloru. In tóta primavér'a vendu oi cu miile la negutiatorii din comitatele Zemplinu, Abáuj, Sepesiu si Sárosiu. — Apoi afara de acea vecinii Ocnelorú salinarie de carele Marmatia prisosesce, — pórtá sare la camerele depositale, prin urmare in Marmatia se invirtescu cá ori in ce cetate fórté multi bani. Dara inca padurile cele intinse, — din care in totu anulu cu miile duce Tibiaculu in josu pe spatele sale lemnele, — cati bani aducu proprietariloru? — Papusoiulu la siesuri in timpu sicu bine se face, ovesulu si graulu de primavér'a pana la culmii dealuriloru asemenea aducu se. cerisiu bunisióru.

Inse pe lunga tóta inbelasiugarea acestoru grane — din cauza ca muntii cuprindu o mare catime de pamentu, — nu se produce atat'a semintia, incatu locuitorii se nu fia siliti cu saculu a alergá la piati'a Sigethului si cu bani in punga, mai vertosu ruthenii carii locuescu in granitia cea mai muntuosa de catra Galitia.

Acuma se ne intórcemu la statulu politico-nationalu. Romanii pe terenulu politico civilu in timpurile trecute au jucatu frumósá rola. — Se póte dice fora de a mari lucrulu, cumca la restauratiuni si alegeri de deputati la diet'a tieriei au avutu cea mai mare iniuriintia, au executatú o rola principala, — firesce ca au fostu condusi necurmatu totu de preotime si de inteligenti seculari romani, prin urmare planurile loru nici candu au fostu combatute prin partidi contrarie. — Aceste frumóse drepturi ale castei privilegiate — multiamita lui Dumnedieu! precum tóta lumea sci, sunt impartasite si cu fostii coloni acuma, dara si acestia se bucura de ceresculu daru alu libertatii, de drepturile constitutionale. — Candu dara din foile publicitatii s'a latitu faim'a denumirii supremului comite in persóna Ill. Dn Iosifu Manu saltá pepturile romaniloru Maramuresieni de bucuria ajunsa, si nu se póte spune cu cata sete astepta cu totii diu'a instalatiunei, din cauza cá se vedemu la constituirea oficialatului comitateuse folosinda'i maniera si se esperiamu in catro va gravitá cá romanu din inaltulu scaunu alu stralucirii sale.

Domniloru mei! Cu mirare si durere sfasiitóre de animi amu cetitu in Gazet'a si Fóie, ce apasare rabda si cum sunt delaturati fratii nostrii romani din comitatele Aradului, Timisiórei, Satumarelui si Bihorului s. a. s. a. prin egoismulu si dusimana factiune a magiariloru; — despre comitatulu earasi a Sabolciului in alu 9 a numeru a. c. din „Politikai Ujdonságok“, unde din 42 de mii de suflete gr. cat. parte rutheni, parte romani, ne cum celu puçinu unulu se fia aplicatu de oficialu, dara si din comitetu de totulu sunt eschiasi. Eata fratieta tea aclamata de magiari in praca cum se talcuesce si in Maramure-

sia. — Acuma inca candu implinirea celoru mai multe doriutie jace sub speratorio, ce nu facu! Dara déca voru lua in mani tóte franele gubnarnari ce inielatiuni n'oru face?! — Apere Dumnedieu! — Pentru acea nu potu se lasu fora reflexiune indiscret'a expresiune a unui barbatu romanu: — „Eu amu studiétu istori'a generósei natiuni ungaresci si n'amu afflatu in acea, verunu esemplu, cá aceea se fia inielatu pe cineva, cu atatu mai puçinu pe romani“ — sióde cuvinte din gur'a unui romanu cultu. Vrendu nevrendu, debe se incheiu cum — elu amblandu in Macedoni'a, Bucovin'a si Dumnedieu sci inea unde, in Transilvani'a nici candu a fostu, cá se fia fostu séu celu puçinu „aprobatele si compilatele“ se le fia vediutu, nu potea respicá asia indresnetie cuvinte, si avea potere o fakta istorica in façia lumei a o schimosi séu de totulu negá. — Cine a apasatu si de nenumerate ori inielatu mai vertosu pe romanii din Ardealu? — cine au adusu si facutu legile pentru romani, cele ignomiunóse ale „aprobatorulu si compilatatorulu“? Óre nu generós'a natiune unгурésca din Ardealu? Se nu ne departamu de adevverulu istoricú. —

Nu asia au decursu pe la noi lucrurile — aicea cati s'au afflatu individi romani apti si demni, afara de unulu, toti sunt aplicati la deregatorii, precum: Ioanu Iurca si Vasilie Mihalca judi primari, — Ioanu Dunca, Sigismundu Popu, Michailu Rednicu si Ludovicu Iura subjudi. — Georgiu Iura protonotariu, Petru Mihály subnotariu secundariu, Georgiu Vintiu, Gyonge, Gabrielu Mihalca jurassori, — Simeome Bondoru, Rednicu, Nicolau Joodi comisari de securitate, — G. Anderco assesore la tribunalulu comitatului. — Durere inse cá nu s'au afflatu mai multi.

Inse pe lunga tóte aceste nu credeti Domniloru! ca dóra Maramuresienii au afflatu pétra sapientiei, cá pe la noi se afflá barbati romani afara de tóta exceptiunea. Zeu! nu. Ca nu e destulu a nasce romani si a confitea ca sum cive romanu, ci e de lipsa preste tóte a'si amá natiunea sa, amorea in fapta a o dovedí, demustrá, interesele nationale cu caldura ale imbratosiá, cultivarea limbei si a literaturiei, — fora de care nu póte sustá o natiune, a o inchoá, necurmatu continuá si deplini, ca altaminte nepasatorii de aceste, de nu adi, poimane de buna sém'a voru cadé jertfa altoru natiuni.

Apoi déca vomu intrebá: din Gazetele nóstre romane: cate esemplare se postescu in Marmati'a? usioru vomu respunde: 8 pana in 10. Eata barometrulu climei natiunale. Cum dara vomu vorbi limb'a cea culta si sci literatur'a? Fora de a o studié, ca porumbulu friptu fora ostenála nu cade in gura; — earasi limb'a culinara nu da dreptu de a se numi inteligentu romanu. — Din secularii romani, afara de unulu, care lege vreo iota din Gazetele nóstre, apoi, cum va sci statulu natiunei romane, cum va judecá, despre trecutulu si presentulu poporulu romanu, cum va sci colucrá la vindecarea raneloru nationale, la efectuirea unui venitoriu pentru noi mai fericitoriu? ca din cele magiare nu multu se va indreptá in calea, in carele nu se dealucescu ci se innegrescu si se demintiescu virtutile romaniloru. Nu e mirare dara déca se arata straini de catra limb'a si literatur'a noastra si nu se facu proclivi de a pofii séu a primi instantie si alte oficióse relatiuni scrise in limb'a romana. Nu e mirare, déca la o vorbintia séu toastu romanu insusi ei striga „nem halljuk“ (se nu ascultamu). In aceste impregiurari apoi cine va cutediá in comitetu a vorbi romanesce? — séu ce e mai multu a pofii cá protocótele se se duca si in limb'a romana? Adevveratu, in furnicariu aru bagá omulu man'a, si asupra unei forteretie obsidionate nu cadu atatea glonturi odata cate guri aru striga, insusi si romane, asupra cutediatorului. — Clerulu earasi afara de vreo 10 inisi asemenea nu lege Gazete romanesce, cá si cum acele inaintea loru aru fi terra incognita, si apoi dupa axioma „ignoti nulla cupido“ negustandu dulcétia, nu se potu svargoli din intunerecu la lumina ci remanu in gura cu dinti necurmatu sterpediti. De altaminte nu se póte afirmá, cumca statulu materialu ei retrace dela abonare, ca baremu cá clerulu romanu in relatiune catra alte cleruri preste totu nu e asia, precum timpurile presinte aru aduce cu sine — provediutu, totusi in Ungari'a se bucura de o provisiune mai caldurósa. Si déca nu se starnescu din somnulu nepasarei, ce e apoi urmareea? voiu se o spunu oardianu. Afara de corespondintiele besericeci si scolare tóte alte lucruri in limb'a magiara curgu, dintre preoti, cu scirea mea cei mai multi séu nu eutédia a scrie vreo relatiune, vreo instantia prin poporu indreptanda catra comitetu séu oficialii

*) Perge ut facis. R.

civili, séu de locu nu su harnici a o depune in limb'a romana, eara carii aru poté, aceia se temu de periclitarea cauzei. Dómne Sante! pentru acea prerveriti Dn. protopopi si preoti amati in Christosu frati si bravi seculari romani! Roguive, luati in deaprópe consideratione timpurile presinte, candu tóte natiunile din di ce merge se apropie catra scopulu dorintieloru sale, limb'a si literatur'a sa, cá pe cele mai scumpe clenodii le apera si le cultivescu, de tóta neghin'a le sfantura si sunt gat'a orice a patimi, de catu de densele a se lepeda. Cine sci viitoriulu? sub perdu'a taineloru ce jace? Óre prin nepotii si stranepotii nostri nu ni se va imputá nepasarea nóstra? — Dreptu-aceea se ne imbarbatamu unii de altii si se ne insufletimu cu originea nóstra genetica, reflectandu ca pana candu mosii nostri in buna armonia au viéetu, clenodiile sale natiunale leau aperatu; pana atunci cea nime pe pamentu a fostu in stare de ai cotropi; — asia si noi déca vomu trai in unire, cauzele nóstre natiunale cu totii le vomu inbratiosia, si 60 de mii suflete nu ne vomu lasá unélta in man'a altor'a, limb'a si literatur'a prin abonare la Gazete si alte carti folosítóre vomu promové, — dara dicu cu totii, ca unde e unulu nu'i putere, unde su doi puterea cresce si pismasiulu nu sporesce; — atunci potu striga cu poetulu „cá de n'a peritu romanulu candu ordele barbare veniau cá si locuste in agri seminati. — — — Acuma candu bratiulu teu ageru in lume e cunoscutu, dóra mai credi bravule romane cá esti perdutu? —

(Va urmá.)

Комитатъль Красней, 20. Маиз 1861.

Стъндъ попорацінеа комитатъли ачестъа $\frac{2}{3}$ пърци дин ромъни, къ окасінеа конститъреї комитетъли перманенте дн лъна лъї Мартіе, аштептамъ къ де нъ маї мълці, челъ пѣцилъ не жъмътате ромъни съ се примѣскъ днпре метъри комитетъли. Казса фѣ, прекъм се спримъ Дн. озуремъ коміте вар. Банѣї Албергъ: къ не лінсеште інтелиципъ, шї апої ачї еї лінсѣ де інтелиципъ, шї нъ де óменї протѣї, към зікъ фращїї магіарї (nyers egre) — prin зрмаре авїа се алѣсеръ 70 ромъни днпре 200 иншї; — дн контра ачестѣї алеѣперї ромъниї н'аѣ лінсїтѣ дндатъ prin Дн. вікарїѣ а протѣста, басадї пре аѣа патъралъ теметѣ, ка нъ шї дн віиторїѣ, къндѣ ромъниї ворѣ фї дн отаре а нъмера маї мълці вървацї де літере дн персоналіѣї комитатъли, се лї съ факъ дндръмаре ла аѣокаѣ актѣ де акъм, пентрѣ ромъниї днжъріосѣ; — каре протѣстѣ лъндѣсе ла протоколѣ, prin ачѣста деодатъ ромъниї саѣ асігъратѣ: къ ачѣстѣ алеѣперѣ дн віиторїѣ нъ ва серві де басѣ, чї жърѣтърїе че потѣ фї маї фаворїтѣре ворѣ дндѣстѣї жъстѣле прѣтенсівиї але ромъниїорѣ. — Аша комъзовѣї комитетѣ дин дозъ пърци магіарї шї маї нъмаї а треїа ромъниї, а треїа зі къ алеѣперѣа офїціалїорѣ комитатѣшї пре треї ромъниї, пре карїї сіпгърї еї аре ачѣстѣ комитатѣ ка аплїкабілі ла офїціѣ, prin акламациѣне іаѣ алѣсѣ ла постърїе, че інтелиценѣа романъ аѣ пофїтїѣ, адекъ пре DD. Маркѣс Флорїанѣ де жъде прїмарїѣ (főszolgabíró), — Dr. Манъ Іоанѣ де прїмъ в. нотарїѣ, — Іоанѣ Анріал де озъжъде черквалѣ; — prin ачѣстѣ актѣ фращїї магіарї аѣ редовъндїтѣ сімпатїа ромъниїорѣ, че prin конститъреїа комитетъли се перѣдѣсе — шї ачѣстѣ ної о лъамѣ де лоїалїтате магіарѣ, аштептъндѣ, къ ла алеѣперѣа авлѣгатълиї пентрѣ діѣта дъреї маї къ о стрънѣсѣ фъдїлїтате шї егалїтате не ворѣ днтімпїа, — дн ачѣстѣ спѣранѣцъ днсе, — къндѣ къ тотѣ дрептѣїлъ потѣмѣ аштепта, къ дин дої авлѣгадї аї ачѣстѣї комитатѣ, звѣлѣ се фїѣ ромънѣ, — не дншеларъмѣ. —

Лъкрѣ аѣ кърсѣ аша: Дн 14. Маїз дѣдѣмїнѣцъ ведеаї вѣлѣвѣндѣ флмърїе национале магіарѣ, зрмърїе де ванделе орашѣїлї пре влїде, къ інскріпѣнї: Eljen Szathmári Károly, — eljen Bagosi Sándor. — Ераѣ дозъ партиде пътерпїче днпре магіарї, нештіндѣ а кълкъла, каре ва рѣшї; — еарѣ ромъниї стаѣ рѣтрашї prin магіарї неїнтерѣсѣндѣї вїватърїе магіарїорѣ. — Аштептаѣ дѣсволтарѣа лъкрѣїлї маї департе — шї ераѣ дѣцѣртърїдї ашї депъне сѣртеа са дн мъна пъторїѣлѣ сѣѣ сѣфлѣтѣскѣ вікарїѣїлї Шїмлоѣїлї; — ачѣста днсѣ рѣканїѣлъндѣшї жърѣотърїе, са дѣкїзратѣ къ аотъдатъ нъ потѣ пъшї нїчїдѣкѣтѣ пре ачѣстѣ терѣнѣ.

Акъм ромъниї стаѣ зімїдї къ тоцї, нештіндѣ пре чїне сѣшї праде вѣтърїе, неавъндѣ днкрѣдѣре дн нїчї знѣ дин аспїранѣї. Дѣшї звѣлѣ дин тръншїї не контѣїлѣ ромъниїорѣ аѣ пъшїтѣ днпїнѣте — штіндѣ аѣа: e duobus malis minus etc. къндѣ еатъ не венї фаїма: къ D. Маркѣс Флорїанѣ позлѣ жъде акъм аѣ сосїтѣ аїѣа сѣшї окъне постѣлѣ сѣѣ, — се рѣспїндї фаїма ка флѣцѣрѣлѣ prin попорѣ, — шї нъмаї дѣкѣтѣ аззіаї: Се тръїѣскъ Маркѣс авлѣгатълѣ постърѣ, — нъ аѣ лінсїтѣ алѣтъ прокїѣмъчѣне пентрѣ ромъниї поштрї, нъмаї дѣкѣтѣ еї ведеаї алѣгъндѣсе днпре магіарї де о парте, сѣлѣндѣлѣ ініма де въкрїе къ аѣ шї еї пре върѣватълѣ лорѣ, дндѣшерѣтѣ се днчѣркѣ врео партидѣ, сѣѣ алѣтъ аї траѣе дн партеа са, еї стаѣ ка стънка немішкадї не лънгъ Маркѣс. — Ера фъртмосѣ а ведеї констанѣа ромънїїлї дн чеа маї патъралъ

сімплїчїтате, каре шї о аѣ пъстратѣ пъпъ дн капѣтѣ. — Възъндѣ акъм магіарїї ачѣстѣ атраѣере националъ, нъмаї дѣкѣтѣ аѣ дн-торсѣ мапѣаа, — еї аззіаї ла зреке: „Нѣї вїне, жосѣ къ партиделе, алѣткъм ромъниї прѣкъмпънѣскѣ.“ — Шї де шї авѣа зрѣ днвершѣлатъ о партидѣ дн контра чеїаллатѣ се зпїрѣ, шї рѣпъ-шїндѣ Сатмарї, се рѣпъторсѣрѣ тѣте вѣтърїе магіарѣ ла Багошї, — ромъниї днкъ нъ дѣспѣра — шї пѣзраїтатеа тотѣдезѣна ера къте къ 200 де вѣтърї не лънгъ Маркѣс пъпъ дѣпъ амѣзі, къндѣ възъндѣ магіарїї къ ле е казса перѣдѣтѣ, аѣ тръпїсѣ къ рѣпѣзіпне паре стаѣетъ дн чеїе маї дѣанрѣне комъне магіарѣ, шї прѣкъм се спъне днкъ шї къ батѣреа клопотѣлорѣ дн дъпгъ, аѣ скосѣ дин тѣтѣ каса къте дої треї óменї, днкъ шї пре чеї морѣшї іаѣ рѣдїкатѣ дин аштерпътѣлѣ сѣѣ, нъмаї се нъ пѣтѣ ажъпѣе ромънѣ днпїнѣте звѣрѣлї, — че нъ ар'вѣре одатъ къ капѣлѣ; — шї аша prin ачѣстѣ махінаціѣне еї скѣсерѣ магіарѣлї Багошї дн контра ромънїїлї Маркѣс маїорїтате де 20 вѣтърї.

Еї де штіѣтѣ шї аѣа: къ комїтат. Красней къ оидѣлѣ Зъ-лаѣ аѣ дрепїѣ а тръмїте 2 авлѣгадї ла діѣтѣ, prin зрмарѣ о парте паре дин комънѣле ромъне але ачѣстѣї комїтатѣ дн аѣа зі аѣ алѣсѣ авлѣгатѣ дн Зълѣѣ, — апої токма аѣї магіарї, карї ачї нъ аѣ датѣ варѣмї знѣ вѣтѣ ла ромънѣ, дн Зълаѣ с'аѣ фолосїтѣ шї де вѣтърїе ромъниїорѣ шї аѣ скосѣ ла каїе де депътатѣ пре вар. Банѣї Елѣкѣ днконтра партидеї чеї тарї а Зъїахенїлорѣ, каре се лъпѣтѣ пентрѣ знѣ Деакї. —

Де ачї се къпѣште леатїтатеа магіарїлорѣ, акоїо еї леалѣї магіарѣлѣ кътрѣ ромънѣ, знде еї пѣте лъа фолосѣ, — еарѣ дин контра 'лѣ прѣцъеште маї пѣцилѣ шї дѣкѣтѣ пре чеї маї інѣрпалї аї сѣї інімїчї. Къ зна асемѣнеа леалїтате атънчї омѣ сімпатїа, къндѣ дѣпъ зікала корѣспондїнтѣлї жърналѣїлї постърѣ: ва сімпатїа фокѣлѣ къ аша. — I. B.

Лъацїве не сѣмѣ фращїлорѣ ромъниї дин алѣ пърци ка се нъ ве дншелѣ, ка не Красней ла алеѣїле депътацїлорѣ пентрѣ діѣтѣ, къчї де вѣмѣ рѣмънѣ шї фърѣ депътацїї не ла діѣтѣ, атънчї еарѣ нъмаї магіарїї не ворѣ фачѣ лецї шї не ворѣ днкърѣка не гѣтѣ гръѣтѣїле, дѣпъ към ворѣ вреа еї, еарѣ пентрѣ амърїтѣлѣ де ромънѣ нїмѣне нъ се ва пѣтѣ лънта спре аї окѣте шї лъї дрептатеа, че і се къвїне, ка шї звѣрѣлї шї сасѣлї. —

Lugosiu, in 30. Maiu 1861.

D. Mocioni in — Lugosiu. — In momintele candu elit'a intielegintii dinpreuna cu poporul romanu din Lugosiu, facea pregatiri pentru componerea si tramitarea unei deputatiuni, spre a duce si presenta Illust. D. Andreiu de Mocioni marétia flamura facuta cu oca siunea alegerei densului de ablegatu a cercului nostru, in acele momente dicu in dupa amédia dilei 29. ale l. curinte, se lati cá unu fulgeru faim'a: ca Dn. Mocioni au venitu in Lugosiu, in scurtu ne informaramu despre adevverulu faimei latite, cací adeca Dn. Mocioni facundu dela Foenu — loculu resiedintii sale o escursiune la unu dominiu alu seu in Bulciu, in trecere a manecatu la noi in Lugosiu.

Poporul de aici de si au sciutu predeterminat'a, si catra mai multi espres'a voia a Illust. Sale, cá se remana present'a Ill. S. aici necunoscuta, si de si in specie si a deprecatu fórte ori si ce ovatiuni catra persón'a lui, totusi nu s'a potutu retiené dela public'a manifestare a inaltei sale reverintie si amore catra pre pretiuitulu seu barbatu de incredere; s'a arangiatu dara spre acestu scopu, de catra brav'a nóstra tenerime, — la care multa a contribuitu si chorulu studentiloru condusu de D. Udrea, — o serenada, de carea de multu séu dóra nici candu au maї vedıutu Lugosiulu, la 5 ore séra au ajunsu D. Mocioni, si la 8—9 óre era plinu piatinlu de poporul intregu romanu de aici, ce s'a adunatu spre a luá parte la serbatoarea dilei; maiestrii si plugarii desi franti de ostenéla lucrului, totusi cu totii erau present'i. A fostu o scena incantatoria a privi la imposantulu conductu, ce a pornitu la 10 óre dela cas'a Dn. Iova P. cu intentiune de a venerá pre marele seu óspe si pre veneratulu parente episcopu de aici A. Dobra. O intemplare benevenita a voitu, cá tocma in acele mominte Dn. Mocioni se se alle la D. episcopu, si asia conductulu dela cortelulu Dn. Mocioni si a continuatu calea la resiedinti'a episcopésca, unde dupa multe si necurmate strigari se aretara la ferestra acele doue obiecte a predilectiunei poporului: D. Mocioni si D. episcopu, dupa decantarea mai multoru versuri nationale, fu beneventatu mai nainte D. Mocioni cu o caventare, in care cu deosebire s'au aretatu multumirea poporului cu faptele Illust. Sale de pan' acum, si de aici urmand'a neconditionat'a incredere si aderintia ce o are natiunea catra persón'a Il. Sale; dupa vivate fora capetu a respunsu Il. Sa intr'o limba frumoasa romana, ca parol'a séu devis'a actiuniloru lui a fostu „nimicu pentru mine, si tóte pentru dulcea mea natiune“ si dela acésta devisa in veci nu se va abate, dechiarandu in modu solenu ca nimicu va pastrá asia santu cá credinti'a catra natiunea sa, pentru carea e paratu a aduce ori si ce sacrificiu. — Vivate fora capetu.

De aici apoi unu altu oratoriu salutá pre D. episcopu, numindulu

cu Dn. Mocioni la oalta mangaierea si desfatara poporului romanu, dupa terminarea vivatelor raspunse si D. episcopu intr'unu modu ce forte a entusiasmata pre toti auditorii; dela resiedintia a mersu suit'a ér' la otelulu, unde ér' D. M. incortelatu spre a venerá si pre Illustr'a Dómna Mocioni nascuta Cernovitiu, a carei gratiósá si atragátóre fiintia au implutu poporulu de cea mai via si placuta sensatiune; in urma si areta conductulu reverinti'a si cunoscutulu nationalistu venerandu D. Iova Popoviciu, si cu acésta de terminá maréti'a serbatore nationala. D. Mocionii plecă in diu'a urm. la 8 óre la Bulciu, asociatu de o multime de carete de aici.

Acestu actu solenu vorbesce cu destula elocuentia despre acelu adeveru, ca poporulu romanu si cunósce ómenii sei si ei scie si pretiui, dar' póte sierbi de doctrina, si e aptu de a rusin'a pre acei romani, cari au primitu asemene ovatiuni dela cumperatulu proletariatu strainu! — †

Ingropatiunea séu inmormentarea Dnului Nicolau Nemesi in Belgradu.

(Fine din Nrulu tr.)

Acésta a fostu una din cele mai impunatoria, demna solenitate de virtutile si simtiulu celu lealu nationalu alu barbatulu acestuia.

Lasa ca de Mercuri séra, de candu lu a scosu de sub podu, cum s'a aretatu mai susu, tóta piatia si stratele era pline de grupe mai mari si mai mici de ómeni barbati si femei, orasieni si sateni, carii se întreba unii pre alii cu ochii plini de lacrimi: „Ce se fia asta? cine unde? cum? s'a intemplat? celi mai multi credea si dicea, ca omorulu e politicu, decatu persóna fu gresita, lasa ca Joi si Vineri catu fu pre patulu mortii espusu in cortelulu familiei sale fu cercetatu necormatu de dieci si sute, cati putea incapé in casa, dar' apoi la ceremoniá inmormentarei ce o conduse si celebrá Escelenti'a Sa parentele metropolitu cu assistenti'a canoniculu D. Pappalvi si a protopopulu Deacu din Sabesiu alu celu localu si a altoru preoti de prin pregiuru se adunara preste 4000 de ómeni din tóta clasa starea, etatea si relegiunea, afara de partea aristocratica séu unghuresca v. capitulu r. c., corpulu oficirescu, tóte deregatoriile locali séu remasitiile celoru vechi, corpulu profesorescu cu tóta tenerimea studiósá, apoi o suma mare de romani tierani din satele vecine.

Cuventarea ce o tienú parentele metropolitu cu asta ocaziune facú mare sensatiune si strabatá aduncu animela ascultatoriloru, carii si astadi o mai comentéza cu mare reverentia si multa iubire si consimtire, pecatu! ca nu fu unu stenografu, se ni o reproduca! Tare placutu si admiratu fú tactulu celu minunatu si intieptu alu Escelentiei Sale cu care lu vedeamu ca se feresce de veruce cuventu, espreziune ce ar' puté stórce lacrimi din ochii cei rosii si plini de acestea ai tuturoru. — O gele generala ilu urmá la mormentu pe barbatulu blandetiei.

Fia-i mortulu pomenirea eterna si tierin'a usióra! earu Escelenti'a Sa si toti cei alti se fia platiti cu acésta, scutiti si feriti de a mai celebra si asista asemene inmormentari. A. S.

Restaurarea in Tier'a Oltului.

(Capetu din Nr. 40.)

Vedeti Domnilor! cu cata cerbicia s'au luptatu o mana de magiari din acestu districtu in contra prea dreptei nóstre cause. Unu esemplu din celea mai vii, cum intielegu fratii magiari egalitatea de drepturi nationali, cu a caroru respectare alarméza de mai multi ani Europ'a.

Déca Domniavóstra nu voiti a recunósce romaniloru nici in districtulu Fogarasiulu dreptulu limbei oficióse, apoi spunetimi, unde pe teritoriulu corónei santulu Stefanu voiti a concede romaniloru acestu dreptu?! Nu cumva ve veti opune in respectulu acesta si romaniloru din districtulu Naseudului.?

Domniavóstra a'ti vatematu — unde numai a'ti pututu — faciá cu romanii dreptulu celu mai principalu alu unui comitatu, si acésta o facurati si in Zarandu totu cu acelu simtiu de dreptate!!!

Ce este puterea spirituale in omu, aceea este dreptulu autonomii in comitatu si patria; amu perdutu acestu dreptu, arm'a cea mai tare in contra absolutismulu, ne amu datu puterea dela noi in man'a unui alu treilea, care — la unele impregiurari binevenite va scio intrebuintiá in contra tuturoru. Cine face dara reactiune, séu cine e reactionariu aici?

Nici guberulu, nici diet'a are dreptu de a octroa legi, cari aru vatemala acestu dreptu de autonomia. Comitatu in puterea autonomii sale isi alege oficialii sei, le prescrie acelora limb'a oficiósá, le defige lefe acelora, se representéza in dieta prin reprezentantii sei si altele asemenea, si gubernulu nu'i remane alta, decatu tótc acestea, cá fapte complinite ale lua la cunoscintia si ale intari.

Districtulu Fogarasiulu, candu a decretatu limb'a romana de limba oficiósá, a intrebuintiatu numai dreptulu seu de autonomia.

Noi nu oredemu, ca gubernulu ne va vetama acestu dreptu, incercanduse a nu recunósce statutele acestui districtu, facute dupa tóte formele legéi, cu privire la limb'a oficiósá a districtulu.

Noi o mai spunemu pe faciá, ca autonomi'a districtulu nostru este viéti'a nóstra; ba e mai multu de catu acésta; pentru sustinerea ei — suntemu predeterminati a face ori ce sacrificii. —

Protocolulu respectivu s'a asternutu inaltulu gubernu si nu voi intarlia a impartasi on. publicu resultatulu osteneleloru nóstre, catu ce acela imi va fi cunoscutu.

Деспре официалии системы кзыте. Дела прецидизлэ рец. гзвернэ кз датэ 25. Маиз Nr. прес. 490 еши о пзблэкчзне официосэ приу каре се ависэзт официалии системы трекуте, кзткэ пзтмáи чей фомти дефинитивэ дпнигади потэ фаче претепозни пептрэ знэ анэ де фавóre, еарэ чей фомти провисорп ворэ примп пзтмáи ачелэ салариз, каре л'аэ авэтэ дп официалэ мап дпнапте дефинитивэ, еар' чей карп фзсерэ дп постэри несистемпсате, прекум медичии черкзалп, тóшеле, прекум шп ачелá каре дпкэ пэ кзпэтарэ сервпцэ де статэ дефинитивэ, се ескидэ афарэ дела апэлэ ачестэ де фавóre, лэзндэсе афарэ чей че аэ фэкутэ сервпцип лэблэчп шп карп дп касэри спецпале ворэ примп аплэчидареа чеа дпалтэ ла ачэста. Ла официали админпстративп оэж жэдициали, карп се афлэ дпкэ пе ла жэдецеле зрварпале се ва компэта апэлэ де фавóre дпчепэндэ дп зпза дпчетэрей жэдеделорэ ачелора. Дп партеа минпстерпзлэп де фпнапде ч. р. се ва фаче дпспозэчзне приу рец. гзвернэ, каре аэ примптэ дпгржпуреа дп прпвпнда ачэста, дпкэтэ дпзпнте де декзрпуреа апэлэп де фавóre, сэ се факэ пашп пептрэ нормала трактаре сэж пепозне, дэку пэпэ атэпчп пэ ворэ фп дптратэ дп врезнэ постэ. —

К р о а ц и а. Деспре счена дптэмплатэ ла кастрэлэ Ozailэ*), дóтэ óре дела Каролштатт дп 20. Маиз дптре рекузпнеа де кзптэреци шп врео 200 де цэранп примптэ деадрептелэ дпштпндаре азтепткэ: Социетатеа де кзптэреци врео 15 жэпп кроацп ошпрэ дп сервэторпале Росалилорэ ла пзмитэж кастрэ, знде фэ фóрте рече примптэ де официалии доминалп магарп. Дзпэ пэципэ пептрэчере ачп лп се фэкэ де шптре ла кзптэреци, кэ цэрепип вреэ сэ ле атаче карэле. Дндатэ шп сэрирэ кзптэрецип дшвэрэкацп кзтэж ера дп костэжтэ националэ, шп дптревацп де кэтрэ знэлэ дпнтре цэрепип: Че ворэ еп кэ костэжтэ шп флатэри кроате? рэспзп-~~сепэ~~ кзткэ еп приу семпеле ачестеа се арачэ, кэ оэпт кроацп шп аэ фэкутэ о ескзроизне де кзптэреци дзпэ датпна лорэ кэ ачелешп семпеле; проотпмеа ле реопзпоз: ба воп а'цп венитэ сэ пе дпшелэцп ка дп 1848, ка се пе скэжтэ дп контра магарплорэ, дар' поп времэ се цпнетэ кэ магарп. Дпн ворэе зртарэ фапте; простпмеа арэпкэ кэ ппетре асэпра кзптэрецилорэ, ле рэстэрпэ карэле, ле рэпоз хэпеле шп рэпип пре мап тэцп, еар' пе знэлэ фóрте перэкулосэ. Кзптэрецип мап пэципэ сэ окэнарэ кэ фэта, се креде таре дпсэ, кэ чей 200 дпн попорэ пзтмáи адпцацп де магарп фэкутэ ачэста, ба мап фэртарэ шп мобпеле секретарпзлэп котэпналэ шп а ле оспэтарпзлэп дп фэриá са.

Се трэмписэ дечп о компсизне черчетэторо ла Ozailэ, каре претпнсэ асиптпндэ милитарэ, пепэжтэндэ ерзп ппмпка. Ачестэ дптэмпларе аэ indignатэ импеле кроацплорэ националп шп мап таре асэпра махпнацпзплорэ магаре шп с'аэ трэмписэ дела Загравпа репзмитэж конспларпэ провинциалэ Чепэлчпж ла Каролштаттэ, ка сэ факэ инкзпсизне мап де апрóне.

Се шпте дпкэ, кэ кроацпп прпвескэ ла магарп ка ла пеште óменп фэрэ леалптате, карп дпчэркэ тóте мпжлóчеле ашп траде тóтэ сэпретэцп ла оине шп пе кэлп непэртате, де знде кроацпп аэ шп стрэжтатэ проверэпэлэ деспре гречп аша: „hungarica fides, nulla fides,“ (кредпнда знгрэскэ пэ мап е нпчп о кредпндэ) шп се вэкутэ, вэзэндэ лэпта пэцпзплорэ апэоате дп контра иптрпцплорэ лорэ, оперэндэ а реешп тóте вине.

Дпн грэпнда милитарэ кроатэ о'аэ трэмписэ депэтацп ла дпотэ, дпсэ нпчп знэ офпчпрэ чп сэвалтерпн ешпдп дпн сервпцэлэ милитарэ, дптрэ карп се афлэ шп знэ изрпстэ, шп еп ворэ претпнде тóте дреп-тэриле провинциаллорэ.

Дпета Кроацпей шп конпнэж шедпнделе сап, дп 22. Маиз цпнэ епскопэлэ Стросмапер о кзвэптаре стрэжчптэ, пептрэ дп-трэцитатеа трпремэжлэп, педепендпнда националэ шп консптэцпзпнеа лорэ; еп ее чэрэ дела Мапестате кэсе естпндэ ачэста консптэцпзпне шп асэпра Далмацпей шп ка сэ се факэ поже адеперп ла дпетэ пе васа ординей лорэ де адепере. Дп 23. се примпрэ спре верпспкаре депэтацпп грэпчпкерп шп се отэра, ка рецпментэлэ дела Петрэварадпн сэ се сэжпне командеп ванэлэп кроаткэ, дпкорпорэп-дэсе кэ грэпнда кроатэ.

*) Ozailu e curtea cont. Batyányi de unde se aruncá pe feréstra de oatra unu servitoriu in ap'a ce curge pe din nainte contesa Frange pani, care descoperise complotulu intre contele Zriny, Frangipani si Patenbach in contra gubernulu in timpurile lui Zriny. —

Дн 28. се приміръ депзтадіі грънциарі къ живіо пелчетате дн діетъ. — Фізме ретъне ла Кроація; депзтадізнеа де Фізме примі респзисъ категорікъ ла кърте, къ пз се ва днтръна къ Унгарія ші ла алегареа дн прівінца лімбіі пз лі се дедо пічі зпъ респзисъ. —

— (Славачіі къ конгресъ націонал.) — „Пестъ, Бздіне, Ведомоскі,“ жърналъ славакъ, кіамъ пе славачіі прінтр'о прокламаре ла конгресзіі націонал дн Сьнтмъртіі, зікндъ: къ пімене се пз се ретрагъ dela адънаре прін озръчіе, пентръкъ попоръкъ лоръ днтретъ е сьракъ, дар' възна воінцъ ші днкордареа де а'ші асігъра віиторіалъ сь пз ліпобекъ пічі ла челъ дн зртъ, къ чіне вре се трьіокъ акъм тревъе сь се шіште, ші чеі че пз потъ вені де фадъ сьъ п'аъ репрезентаціі, ачеіа сь'ші днпъртшескъ дорінделе ші опінізіале сале прін скрісорі къръ адъпанцъ. —

Віена. „Augsb. Allg. Z.“ дн пеана зпзі кореспондінте офіціосъ скріе дн 27., къ дн 26. се дінъ дн Віена о конферінцъ отърдорінаръ де міністрі, ла каре прешезъ Маісет. Са ші дн каре се лзаръ дн десватере серіосъ днпрецізърріале Унгаріеі. Ресълтатъкъ ачесторъ конферінце фъ, ка гьвернъкъ сь пьстрезе о пьртаре пасівъ фадъ къ маіаріі, пьпъ кьндъ опозъчзнеа маіаръ ші маі фаче възпъ пьмаі прін кьзпърті, сь і лесе сь се реозфле, къчі перікьзлъ дн афаръ, ка Унгарія оз капете ажторік ла револузіне, с'а делъзратъ акъм; апоі месърі коерчітве пз се воръ лза, адекъ старе де аседіе пз се ва дікта кьм сьззнеа „O. d. P.“ —

Сенатъкъ імперіалъ де о парте, ка ші діета Унгаріеі де алъ парте прочедъ тотъ пьмаі къ памі ліні къръ діпта пропозъ, дн сь чева дечідзторік дн казса флагрантъ а зпгъціі монархіеі сьъ а десъзрїреі Унгаріеі озптъ зпїзне пьмаі персоналъ пз с'а фькьтъ пічі днтр'о парте. Кьзпъртіале дн діета Унгаріеі тотъ маі дінъ; ші пьпъ акъм, чеі че дінъ, ка сь се трьміте пьмаі ресолузіне, еаръ пз адресъ, сь афъ дн маіорітате къ врео 15 де іпші. Пе поі пе інтересъкъ кам че ворьескъ еі деспре націоналітзді; дн сь пічі зпъ ораторъ п'а формьлатъ маі деапроне естіндеа ші марцініале егалітздіі націонале, чі тоді адазгъ кондізінеа: пьпъ'п кьтъ копчедо прінціпіалъ зпїтатеі коронеі.

D. Ізізцъ, депзтагъ романъ дн Бьковіна, дінъ о кьзпърте дн сенатъкъ імперіалъ дн лімба романъ, каре апоі се традъсе ші дн германа; са прівіа ла зізреле депзтацілоръ пьмаі. —

Дн Песта ворзі дн казса націоналітздіі романе D. депзтагъ дн Марторошъ Габріеле Міхалі, каре — къ зелъ націоналъ — днтрє алтеле пропъсе сь се денъмекъ о комісізне пентръ Арделені дн казса рьдіктрїі діферінделоръ къ зпїзнеа ші діета оз естіндъ апоі чепсълъ челъ де 5 фіоріні маі фаворавіалъ ші ла Ардеалъ. —

Дн афаръ кам старгьзъ політіка сьъ се аскънде сьптъ перделе пьпъ кьндъ еі ва сосі тімпълъ а се десълі. Афаръ де опінізіале жърналістиче деспре дрептълъ ші недрептълъ прочедереі Унгаріеі ші а Австріеі фадъ ла фадъ, днтрє карі зпеле енглезе пьртінескъ казса маіаръ, еаръ челе маі мьлте днші аратъ мьлцъміреа къ пьзеле іпстїтздізіні азотріаче, лзкръ фаптікъ де інтересъ пепераалъ пз чїтімъ мьлте. Порпїріале режїзінеі гарїзалдіене днчепъ; дн ачестъ режїзіне днтраръ сьте де сьте прінці, графї ші варонї італіенї, ші жертфескъ къ тотъадінсълъ ла кьмпъраеа міліонълъ де арте, даъ клопотеле пентръ формареа де тьзпрі ші зпъ фаврікантъ сїнгъръ аъ донатъ 10 тьзпрі.

Дн Рома престе 300 де прінціпі ші графї, варонї аъ фостъ сьптскріші ла рогъміптеа датъ Днп. Наполеонъ пентръ скотереа гарпїсонеі ші анексареа Ромеі, ка сь фїе капітала Італіеі; апоі Кошътъ ла Міланъ къ Мацціні ші репъбліканїі днкъ ре'пчепъ а еші ла лъмпнъ. — Цепер. мар. Галъ фъ депъсъ де къръ Тьзрі, фїндкъ врѣ де капълъ сьъ а ерѣмпне афаръ. Дн леціонълъ маіаръ е о маре пьсъвордінаре. — Омеръ Паша емісе о прокїзмъчзне къръ ердеговіненї ші босніачї, дн каре апроміте крештінілоръ дрептъ націонал де а'ші адеце сьперіорї сьъ дірегъторї дн сїпълъ сьъ. Крештінілоръ дн Тьрчіа ле пьте днкъ зьвла маі віне къ дншіі тьрчіі, декътъ пьзъ къ самїі ші маіарїі, карїі пз вреаъ се штіе де дрептъ націонал політікъ пентръ ромъпї ші п'ар вої оз штіе пічі одатъ, кьндъ і ар лъса чїнева дьпъ плакълъ ші фортеделе лоръ сьпратіче.

ФРАНЦІА. Парїсъ, 26. Маїз. Франца рекїамъ 100,000 коптїнцентъ пе апълъ ачеста ла армъ. — Маі днколо се редїкъ еаръш де къръ апъсъ зпъ пьоръ політікълъ къръ Оріентъ. Дьпъ днпъртшїреа жърн. „Міліт. Zeit.“ фькьтъ де зпъ кореспондінте дн Віена, кабінетъкъ франчесъ а дескоперїтъ Порціі, къ орче ресълтате воръ авѣ оперъчзніале лзі Омеръ Паша дн контра Мьн-

тенегрълї, Франца пічідекътъ пз ва пьтѣ копчедо врео скїмъваре дн пьозъчзпез де дрептъ де статъ а Мьнтенегрълї, каре і ар алтера неденендїнда пресентъ. Дн партеа Рьсіеі днкъ сь се фї фькьтъ о асеменеа декїзраре.

Дн Константінополе с'а отържтъ прін комісізнеа ерпопанъ дн 22. Маїз, ка дн Сїріа Лібанълъ (Цара лъгъ мьптеле Лібанъ) се капете зпъ прінцъ крештілъ, дьпъ проїектълъ франчесъ. Акъм се воръ днчепе ші аїчі пьмьлцъмірї пьпъ кьндъ се ва днвої ші Пьрта, къчі ачѣста вреа зпъ прінцъ мьсълманъ. Протестъкъ Рьсіеі де поъ фькьтъ дн контра трьгъпърїі Тьрчіеі къ мьлцъміреа стьрїі крештінілоръ днкъ днсълъ маре респектъ дн Статълъ ші Пьрта ар дорї, ка казса Оріентълї сь се маі апанезе одатъ дн конгресъ парїсіанъ. — Акъм еші ла лъмпнъ ші деспре артеле, че се дьсертъ дн Прінціпате дн ап. трекътъ. Еле се днпърдїръ ла гвардіа націонале дн сьдълъ Італіеі.

Дн Рьсіа ерѣсе реокоалъ дн партеа пьзгарїлоръ дн врео 22 де провинціі; дн сь ачестеа мїшкьрї пз сьпт дндрептате асъпра гьвернълї, чї пьмаі асъпра воїерїмеі, кьреїа пз маі вреаъ сь ле факъ роботеле. Аша Рьсіа ськьпъ днкътъва де демъстръчзніале воїерїмеі ші къ ачѣса, къ еа о аменїндъ, къ дѣкъ пз се одїхпеште къ претенсізіале сале челе черькібоо, ва лъса пе пьзгарї сь ші лзкре пьмьптълъ челъ аъ дн тьпї, фьръ озї оїлѣскъ аї десдъзна. Декъндъ еші ачѣста ла кьпштінда ліфандезілоръ, знде днкъ днчепъсъръ демъстръчзніале, воїерїі се ашезаръ пе кошъ. —

— Прінціпеле Горчакофъ локотенентълъ Полонїеі а рьпъзѣатъ дн 30. Маїз.

Дела Нъсѣдъ, де знде о депзтадізне ші мерсе де сазгъ пе Ілзстрїтатеа Са Дн. кьпїтанъ Александръ Бохѣделъ, сь фаче прін ачѣста днвітадізне а тьзроръ ампліацілоръ пьокъді дн реїментъ ші карїі се афъ апрѣпе дн Ардеалъ ор ші престе Карпаді, ка сь тѣргъ дн персѣпъ сьъ сь ші факъ памїі черьді де о евентълъ днпъртшїре ла органиоареа дістрїктълї лоръ, каре дн ськьртъ ва зрта. Кредемъ, къ днцелѣїнда романъ — ва лза парте кьлздрѣсъ ла ачѣстъ соленїтате паръ! — Ред.

Inscintiare

de

ASECURANTIA.

Subscriii au onôre de a aduce prin acést'a la public'a cunoscintia, ca densii au primitu agentia primaria a societatei ascurătoare Phoenix in Vien'a concesionata dela in. locuri, si intomeiata cu unu capitalu originalu de 300000 fr. si 'si au functionarii sei in locurile subinsemnate.

Societatea asigura sub garantia deplina si pe lunga cea mai repede despagubire in casu pagubitoriu:

a) In contra pagubei prin focu (dēca acést'a e causata prin fulgeru) case si cladiri, de si acelea se aru fi vatematu prin midilócele folosite la stingerea focului, séu dēca acelea spre scopulu acesta se aru fi trasu o parte ori de totu josu; apoi fabrici, maschine, deposituri, mobile, miscatóre, bucate in grauntia si in paie, marfuri s. a. s. a.

b) Averi calatóre pe apa, pe uscatu si pe drumulu de feru.

Premiele ficate sunt dupa putintia fórte mici si facia cu alte societati de ascurare cu un'a preferintia batatóre la ochi.

Asigurarea are potere numai decatu dupa primirea propunerei, si polițele inca indata se admanuá.

Informarea mai de aprópe despre acést'a, precum si conditiunile generari ale ascurarei, se potu vedé la subscrisa agentia primaria si la agentii esterni.

Agentia primaria Remenyik si fii,

Tergulu graului casa Nr. 326.

Agentii esterni:

Agnita: DD. D. Theil; Gerlau: M. T. Schuller; Bodu: F. Melzer; Orestia: I. I. Wellmann; Cernatufalu: L. Binder; Deutsch-Kreutz: M. A. Schuster; Ibasfalau: A. Schmidt; Fogarasiu: M. Alzner; Apoldu mare: C. F. Boer; Cincu mare: I. Iacobi; Helchii D. I. Foith; Sibiu: I. Zúrner et Mathias; Hermanu: D. I. Burg; Chisdu: M. Ehrlich; Cartia: I. C. Melzer; Kézdi Osiorheiu: Csizár Mihály; Noerieu: D. E. Heinrich; Feldióra: L. Schirkányer; Seica-mare: B. Metz; Mediasiu: W. Wolff; Sebesiu: E. Grasser; Nou: I. Köpe; Christianu: A. Porr; Nucetu: G. Galter; St. Petru: M. Salmen; Pretei: G. Binder; Cohalmu: M. Conradu; Miercurea: E. F. Schiemert; Resinovu: I. Ziegler; Sercaia: C. Kraft; Sigisióra: C. Fischer; Presimeriu: L. Gross; Uzonu: Benedek Ignác; Gim-bavu: L. Grünhut; Zizinu: L. Papu; Codlea: C. Bolesch.

In locurile unde inca nu'su denumiti agentii, se voru denumi catu mai curundu.

1-6